

Regio Midden-Holland

Programmabegroting 2025 - 2028 Regio Midden-Holland

**Ter vaststelling
Algemeen Bestuur 3 juli 2024**

Versienummer: 1.0
Datum: 3 april 2024

Regio Midden-Holland

Productnummer	
Omschrijving	Programmabegroting 2025 - 2028
Status	Versie ter vaststelling Algemeen Bestuur d.d. 3 juli 2024
Datum	3 april 2024
Opdrachtgever	Algemeen Bestuur
Opgesteld door	M. de Heide

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Leeswijzer.....	8
2	Begroting in één oogopslag.....	9
2.1	Uitgangspunten	9
2.2	Programmabegroting 2025 - 2028	9
2.3	Overzicht van baten en lasten 2025 - 2028	10
2.4	Toelichting overzicht van baten en lasten 2025 - 2028.....	12
2.5	Incidentele baten en lasten	13
2.6	Financiële positie Regio Midden-Holland.....	13
2.6.1	Inleiding	13
2.6.2	Vermogensontwikkeling 2024 - 2028	14
2.6.3	Geprognosticeerde meerjaren-balans en het EMU-saldo.....	14
2.6.4	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	16
2.6.5	Financiering	16
2.6.6	Begrotingsgrondslagen.....	17
2.6.7	Reserves	17
2.6.8	Investerings 2025 – 2028.....	18
3	Programmaplan.....	19
3.1	Programma Regio Midden-Holland	19
3.1.1	Programma Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt	20
3.1.2	Programma Verkeer en Vervoer	21
3.1.3	Programma Ruimte en Wonen.....	23
3.1.4	Programma Duurzaamheid	25
3.1.5	Cultuur	26
3.2	Wat gaat het voor Regio Midden-Holland in totaal kosten?	28
4	Paragrafen.....	29
4.1	Lokale heffingen	29
4.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
4.3	Onderhoud kapitaalgoederen.....	32
4.4	Financiering	32
4.5	Bedrijfsvoering.....	34
4.6	Openbaarheid.....	34
4.7	Rechtmatigheid.....	35

4.8	Verbonden partijen	35
4.9	Grondbeleid	35
5	Vaststelling Begroting van Baten en Lasten 2025 – 2028	36
	Bijlagen	37
	Bijlage 1: Inwonersbijdrage	38
	Bijlage 2: Overzicht taakvelden	39

1 Inleiding

De Regio Midden-Holland is een afspiegeling van Nederland in het klein. Kenmerkend is onze diversiteit, ons polderlandschap en het feit dat alles nabij is. Dat is de kracht van onze regio, hierdoor kunnen inwoners van de ene gemeente gebruik maken van voorzieningen in een andere gemeente. Werken aan eigen leefbaarheid versterkt de leefbaarheid van de gehele regio en andersom. De samenwerking in de Regio Midden-Holland wordt als netwerk vormgegeven vanuit de vijf Midden-Hollandgemeenten.

Het dagelijks bestuur, de bestuurlijke tafels, de klankbordgroep van raadsleden en de colleges hebben in 2021 het positioneringsdocument 'Midden-Holland: de regio midden in de Randstad' opgesteld. Dit document is gericht op het formuleren van de strategische positie van regio Midden-Holland. Hierin worden tien prioritaire issues geïdentificeerd, gekoppeld aan drie thema's: Groeigebied, Bereikbaarheid en Economische vitaliteit. Deze thema's komen mede voort uit eerder ontwikkelde agenda's en visies, zoals de Regionale Economische visie; de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit, de Regionale Agenda Wonen en het Regionaal Verkeer en Vervoersplan.

Versteving regionale slagkracht

Naar aanleiding van bezoek van het college van Gedeputeerde Staten aan regio Midden-Holland is in 2022 met een bijdrage van de provincie gestart met een onderzoek naar de bestuurlijk regionale ecosystemen in regio Midden-Holland (Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) Midden-Holland). Dit onderzoek is uitgevoerd door bureau Berenschot in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. De uitkomsten van dit onderzoek laten zien dat regio Midden-Holland er goed voor staat, maar tegelijkertijd ook voor een kantelpunt staat.

Het onderzoek geeft aan dat het belangrijk is om stappen te maken in onze samenwerking. De eerste stap is om te werken aan ons gezamenlijk verhaal – het Verhaal van Midden-Holland – hiermee richten wij onze samenwerking. Verder bevestigt het onderzoek de constatering van het algemeen bestuur en de tafelvoorzitters over de capaciteitsknelpunten. Op basis van de inhoudelijke opgaven, georganiseerde randvoorwaarden en het draagvlak voor samenwerking is het, volgens de onderzoekers, nú het moment (kantelpunt) om aanvullende capaciteit in te zetten om meer concrete resultaten te behalen. Aan gemeenteraden is in 2023 gevraagd om een zienswijze uit te brengen op een incidentele begrotingswijziging voor 2024 hierover. Op basis van de ingebrachte zienswijzen wordt gewerkt aan een plan om de slagkracht op het gebied van uitvoering, strategie en lobby van de regio Midden-Holland te verstevigen. In navolging van het in 2022 uitgevoerde onderzoek "BRE Midden-Holland" is bureau Berenschot begin 2024 gevraagd om met een advies te komen hoe de versterking van de Regio Midden-Holland vorm en inhoud kan krijgen: wat is nú nodig om een volgende stap te zetten voor gezamenlijk resultaat, wat vraagt dat van de organisatie Midden-Holland? In het rapport van 28 maart 2024 adviseert Berenschot om de regionale samenwerking in regio Midden-Holland met ingang van 2025 te versterken door een capaciteitsuitbreiding van 5,5 fte. De capaciteitsuitbreiding is gericht op een opgave op het gebied van:

1. Regio Midden-Holland algemeen
  - a. Lobby en strategie (1 fte)
2. Bereikbaarheid
  - a. Projectleider voor duurzame mobiliteit (1 fte)
  - b. Projectleider RMP (0,5 fte)
3. Duurzame groei
  - a. Projectleider realisatieagenda (1 fte)
  - b. Regionale coördinator regionale regietafel duurzame opvang (0,5 fte)

4. Economisch Vitaal

- a. Programmamanager / communicatie innovatieagenda (0,5 fte)
- b. Projectleider innovatieagenda (1 fte)

Onze regionale samenwerking kent de volgende programma's:

1. Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt
2. Verkeer en Vervoer
3. Ruimte en Wonen
4. Duurzaamheid
5. Cultuur: Cultuur wordt als extra te behartigen onderwerp regionaal opgepakt en organiseert zich inmiddels steeds meer als bestuurlijk overleg.

Voor de regionale taken binnen het Sociaal Domein vormt met ingang van 2022 de samenwerkingsovereenkomst Jeugd en Wmo 2022-2024 de basis voor uitvoering van de gemeenschappelijke taken. Het Sociaal Domein is dan ook geen apart programma meer binnen de begroting. Wel wordt nog samengewerkt in relatie tot andere tafels, bijvoorbeeld als het gaat over Wonen en Zorg.

Lobby en belangenbehartiging van de regio zijn een belangrijk onderdeel van de netwerksamenwerking. Belangenbehartiging vindt plaats vanuit ons netwerk. Zowel het dagelijks bestuur als de inhoudelijke tafels pakken hierin hun rol. Deze begroting beschrijft wat we op bovengenoemde terreinen willen bereiken, wat we ervoor gaan doen en hoeveel het gaat kosten. Aan ieder programma is een operationeel werkbudget toegekend, dat onder andere besteed kan worden aan lobbyactiviteiten, bijeenkomsten of inhuur van expertise.

We werken samen vanuit de inhoud en pakken die dingen op die we samen beter kunnen doen in een verband waarin we elkaar goed kunnen vinden. We werken per project samen met partners in de samenleving, bedrijfsleven en meerdere gemeenten op het daarvoor passende schaalniveau. Projectvoorstellen worden in regionale overleggen voorbereid voor besluiten in de P&C-cyclus van de individuele gemeenten. Beslissingen (over deelname, inzet van mensen en middelen) worden genomen door de individuele gemeenten.

Op basis van het recente advies van Berenschot is de financiële structuur van Regio Midden-Holland afwijkend ten opzichte van de voorgaande begrotingsjaren. Met uitzondering van de capaciteitsuitbreiding van 5,5 fte, zijn de medewerkers van de regio in dienst bij de gemeenten. De ondersteunende diensten op het gebied van financiën en ICT worden geleverd door de Omgevingsdienst Midden-Holland op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De regio faciliteert daarnaast een aantal subsidieregelingen op het gebied van verkeer en vervoer.

De inwonerbijdrage vormt de belangrijkste grondslag voor de activiteiten van de Regio Midden-Holland. Er is voor 2025 een inflatiestijging toegepast die regionaal is vastgesteld. De bijdrage per inwoner is met 4,18% geïndexeerd en ten opzichte van de programmabegroting 2024 verhoogd van € 1,95 naar € 2,03. Deze inwonersbijdrage wordt met de uitbreiding van 5,5 fte verhoogd met € 3,46 waardoor de bijdrage per inwoner voor 2025 uitkomt op € 5,49. De hiervoor genoemde indexatie is berekend zoals de bestuurlijke werkgroep financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden in zijn brief van 1 november 2023 heeft geadviseerd.

De programmabegroting 2025 is meerjarig in evenwicht.

1.1 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 wordt de Programmabegroting 2025 van Regio Midden-Holland op hoofdlijnen beschreven. Voor Regio Midden-Holland wordt een prognose gegeven. Daarnaast bevat dit hoofdstuk een resultaat- en vermogensbeschouwing. Hoofdstuk 3 bevat het programmaplan van de regio. In hoofdstuk 4 volgen alle verplichte paragrafen. Omdat Regio Midden-Holland een Gemeenschappelijke Regeling is, zijn niet alle paragrafen van toepassing. Daar waar dat aan de orde is, is dat in de paragraaf vermeld.

De vaststelling van deze programmabegroting is opgenomen in hoofdstuk 5. Aan het eind van het document zijn enkele bijlagen opgenomen.

2 Begroting in één oogopslag

Onderstaande begroting ligt in het verlengde van de programmabegroting 2024 en van de ontwikkelingen die werden voorzien voor het jaar 2024 en verder. Op totaalniveau zijn de budgetten voor de begrotingsjaren 2025 tot en met 2028 geprognosticeerd.

2.1 Uitgangspunten

In deze begroting zijn de budgetten opgenomen voor de vijf programma's, de inzet van 5,5 fte ter versterking en versteviging van de regionale samenwerking, een beperkte extra ureninzet van een ambtelijk regiosecretaris, een bijdrage in de kosten voor strategische overkoepelende lobby activiteiten, kosten voor diverse dienstverlening op het gebied van financiële administratie, accountant en ICT en een werkbudget voor algemene kosten op het gebied van communicatie, vergaderingen, voorlichting en bijeenkomsten. Er is voor 2025 een inflatiestijging van 4,18% toegepast. Ten aanzien van de vrijval van reserves is in 2025 de grootst mogelijke voorzichtigheid betracht. Overeenkomstig het harmonisatiebesluit wordt uitgegaan van de aantallen inwoners per 1 januari 2023. In de meerjarenraming wordt uitgegaan van een gelijkblijvend inwonertal.

2.2 Programmabegroting 2025 - 2028

De begroting van baten en lasten over de jaren 2025 tot en met 2028 luidt als volgt:

Omschrijving	Jaarrekening 2023	Programma-begroting 2024	Programma-begroting 2025	Programma-begroting 2026	Programma-begroting 2027	Programma-begroting 2028
Baten						
Contractuele bijdrage gemeenten	-439.062	-474.898	-1.367.186	-1.367.186	-1.367.186	-1.367.186
Overige bijdragen	-39.653	-5.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Projectbaten	-595.430	-579.078	-756.000	-756.000	-756.000	-756.000
Totaal Baten	-1.074.146	-1.058.976	-2.193.186	-2.193.186	-2.193.186	-2.193.186
Lasten						
Personeelskosten	16.691	17.000	656.171	656.171	656.171	656.171
Apparaatskosten	50.592	70.326	70.327	70.327	70.327	70.327
Directe productkosten	273.168	315.000	409.756	409.756	409.756	409.756
Doorberekende kosten	61.672	77.572	300.932	300.932	300.932	300.932
Projectlasten	595.430	579.078	756.000	756.000	756.000	756.000
Totaal lasten	997.553	1.058.976	2.193.186	2.193.186	2.193.186	2.193.186
Geraamde totaal saldo baten en lasten	-76.593	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	-127.850	0	0	0	0	0
Toevoeging reserve		0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	-204.443	0	0	0	0	0

bedragen x € 1,-

Het in bovenstaand overzicht gepresenteerde resultaat van -/- € 204.443,- is een positief jaarrekening saldo. Bij de presentatie zijn de baten, onttrekkingen uit de reserve en een eventueel positief resultaat als min bedrag opgenomen.

Het aantal inwoners groeit jaarlijks in alle gemeenten, echter door de gewenste capaciteitsuitbreiding, de groei van het aantal inwoners in de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland en de indexatie van 4,18% heeft een stijging van de contractuele bijdrage gemeenten tot gevolg.

Als gevolg van de economische ontwikkelingen wordt er vanaf het 3^e kwartaal 2022 weer creditrente op de liquide middelen bij de BNG Bank en het Ministerie van Financiën (schatkistrekening) vergoed. Om die reden is er voor het begrotingsjaar 2025 rekening gehouden met kortlopende rentebaten (financieringsfunctie). Voorzichtigheidshalve gaan we in deze begroting uit van € 25.000,- aan kortlopende rentebaten per begrotingsjaar.

Voor 2025 zijn de contractuele bijdrage gemeenten en projectbijdragen Speedprofiles, Verkeersveiligheid, RVVP / RMP, Slappe Bodem en overloop van onvoorziene / doorlopende projecten begroot.

De projectbaten en lasten 2025 zijn ruim € 176.922,- hoger ten opzichte van de projectbaten en lasten 2024, zoals in onderstaande tabel aangegeven ligt de oorzaak hiervan in het feit dat er in 2025 rekening gehouden wordt met een hogere bijdragen dan voor 2024 geprognosticeerd was.

Project	2024	2025
Verkeersveiligheid	€ 306.078,00	€ 350.000,00
RVVP / RMP	€ -	€ 120.000,00
Slappe Bodem	€ 210.000,00	€ 220.000,00
Speedprofiles	€ 13.000,00	€ 16.000,00
Onvoorzien	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Totaal	€ 579.078,00	€ 756.000,00

2.3 Overzicht van baten en lasten 2025 - 2028

Conform titel 2.4 van het besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten dient bovenstaande begroting uitgesplitst te worden per programmaonderdeel zoals omschreven staat in artikel 8 van het BBV. In onderstaand overzicht is een uitsplitsing weergegeven van programmaonderdeel:

1. Regio Midden-Holland algemeen
2. Overhead
3. Financieringsfunctie
4. Vennootschapsbelasting
5. Mutatie reserves

Programmabegroting 2025 - 2028 Regio Midden-Holland

Overzicht van baten en lasten bedragen x € 1,-	Jaarrekening 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Baten en lasten</i>									
Regio Midden-Holland algemeen	915.279	-1.034.295	-119.016	957.595	-1.053.976	-96.381	1.867.445	-2.168.186	-300.740
Overhead	82.274	-	82.274	101.381	-	101.381	325.740	-	325.740
Financieringsfunctie	-	-39.851	-39.851	-	-5.000	-5.000	-	-25.000	-25.000
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	997.553	-1.074.146	-76.593	1.058.976	-1.058.976	-0	2.193.186	-2.193.186	0
<i>Mutatie reserves</i>									
Mutatie reserves	-	-127.850	-127.850	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-127.850	-127.850	-	-	-	-	-	-
Resultaat	997.553	-1.201.996	-204.443	1.058.976	-1.058.976	-0	2.193.186	-2.193.186	0

Overzicht van baten en lasten bedragen x € 1,-	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Baten en lasten</i>									
Regio Midden-Holland algemeen	1.867.445	-2.168.186	-300.740	1.867.445	-2.168.186	-300.740	1.867.445	-2.168.186	-300.740
Overhead	325.740	-	325.740	325.740	-	325.740	325.740	-	325.740
Financieringsfunctie	-	-25.000	-25.000	-	-25.000	-25.000	-	-25.000	-25.000
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	2.193.186	-2.193.186	0	2.193.186	-2.193.186	0	2.193.186	-2.193.186	0
<i>Mutatie reserves</i>									
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat	2.193.186	-2.193.186	0	2.193.186	-2.193.186	0	2.193.186	-2.193.186	0

2.4 Toelichting overzicht van baten en lasten 2025 - 2028

Contractuele bijdrage gemeenten

De inwonerbijdrage bedraagt € 5,49 per inwoner. In bijlage 1 is de bijdrage per aangesloten gemeente gespecificeerd.

Overige bijdragen

Als gevolg van de economische ontwikkelingen is er vanaf het derde kwartaal 2022 creditrente door de BNG Bank en het Ministerie van Financiën (schatkist rekening) vergoed. Om deze reden wordt er voorzichtigheidshalve in de begrotingsjaren 2025 t/m 2028 rekening gehouden met € 25.000,- kortlopende rentebaten per begrotingsjaar. Deze baten worden als financieringsfunctie verantwoord.

Daarnaast levert Regio Midden-Holland voor het project Slappe Bodem een secretaris. Voor deze dienstverlening brengt Regio Midden-Holland in totaal € 45.000,- in rekening bij de deelnemers van het project Slappe Bodem. Deze bijdragen dient als dekkingsmiddel voor de begrote lasten.

Projectbaten

De projectbaten hebben betrekking op projecten waarvoor specifieke (interne dan wel externe) financiering is verkregen. De projectbaten dienen als financiering voor de projectlasten Slappe Bodem, verkeersveiligheid regionaal en lokaal, RVVP / RMP, speedprofiles en onvoorziene / overlopende projecten.

Personeelskosten

De personeelskosten hebben enerzijds betrekking op de gewenste capaciteitsuitbreiding en anderzijds op een beperkte extra ureninzet van een ambtelijk regiosecretaris. De gewenste capaciteitsuitbreiding is op basis van het door Berenschot afgegeven advies "Versterken & verstevigen regionale samenwerking in Midden-Holland", de beperkte ureninzet van de ambtelijke regiosecretaris komt voort uit de op 4 juli 2018 door het algemeen bestuur benoemde regio secretaris die voor een arbeidsomvang van 22 uur werkzaamheden voor Regio Midden-Holland uitvoert. Van deze arbeidsomvang wordt 18 uur door de gemeente Gouda gefaciliteerd, de overige 4 uur worden door de regio Midden-Holland gefinancierd.

Apparaatskosten

De apparaatskosten hebben betrekking op een werkbudget op het gebied van communicatie, voorlichting, de organisatie van bijeenkomsten, vergaderkosten, representatie, verzekeringen en de kosten voor de opslag van archief.

Directe productkosten

De werkbudgetten van de vijf inhoudelijke tafels zijn gerubriceerd onder de directe productkosten. De overige directe productkosten hebben enerzijds betrekking op kosten Strategische overkoepelende lobby activiteiten en accountantskosten. Anderzijds is vanuit het advies van Berenschot een budget gevormd voor de versteviging Regionale slagkracht. Met dit budget is er ruimte voor het creëren van inhuur van tijdelijke capaciteit.

In onderstaande tabel is een specificatie van de budgetten weergegeven.

Omschrijving budget	2025	2026	2027	2028
Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Programma Ruimte en Wonen	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Programma Verkeer en Vervoer	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Programma Cultuur	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Programma Duurzaamheid	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Kosten Strategische overkoepelende lobby activiteiten	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Kosten inhuur tijdelijke capaciteit	€ 99.756,29	€ 99.756,29	€ 99.756,29	€ 99.756,29
Accountantskosten	€ 25.000,00	€ 25.000,00	€ 25.000,00	€ 25.000,00
Totale directe productkosten	€ 409.756,29	€ 409.756,29	€ 409.756,29	€ 409.756,29

Bedragen x € 1,-

Doorberekende kosten

De capaciteitsuitbreiding van 5,5 fte heeft tot gevolg dat de doorberekende kosten “overhead” voor onder andere de dienstverlening op het gebied ICT & telefonie, financiën, HRM en archief ten opzichte van 2024 zullen toenemen.

De huidige dienstverleningsovereenkomst dekt een deel van de begrote kosten en hangen samen met de administratieve lasten en de kosten van ICT & telefonie, die de Omgevingsdienst Midden-Holland tot met het jaar 2024 voor de Regio Midden-Holland faciliteert heeft. Voor de uitbreiding van de dienstverlening zal medio 2024 onderzoek gedaan worden welke partij(en) deze taken vanaf 1 januari 2025 gaan faciliteren.

Projectlasten

De projectlasten hebben betrekking op projecten waarvoor specifieke (interne dan wel externe) financiering is verkregen. De projectlasten worden gedekt door de projectbaten Slappe Bodem, Verkeersveiligheid regionaal en lokaal, RVVP / RMP, Speedprofiles en onvoorziene / overlopende projecten.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De Regio Midden-Holland heeft voor de begrotingsjaren 2025 - 2028 geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot.

Resumé

Het begrotingsvolume van de Regio Midden-Holland in 2025 bedraagt € 2.193.186,-. Van de lasten wordt € 1.867.445,- (85,2%) rechtstreeks besteed aan het primaire proces. De overhead welke dient ter ondersteuning van het primaire proces bedraagt € 325.740,- (14,8%).

2.5 Incidentele baten en lasten

De Regio Midden-Holland heeft een overzichtelijke begroting met vaste dekkingsmiddelen en kostenbudgetten, mede om deze reden verwacht de Regio Midden-Holland in de begrotingsjaren 2025 - 2028 geen incidentele baten en lasten.

2.6 Financiële positie Regio Midden-Holland

2.6.1 Inleiding

In het kader van de programmabegroting 2025 is een meerjarige financiële analyse uitgevoerd, teneinde een oordeel te kunnen vellen over de ontwikkeling van het eigen vermogen.

2.6.2 Vermogensontwikkeling 2024 - 2028

De financiële ontwikkeling van een organisatie laat zich goed analyseren aan de hand van de ontwikkeling van het eigen vermogen (EV). De ontwikkeling van het eigen vermogen is namelijk de resultante van zowel het reguliere operationele resultaat als van de directe mutaties in de reserves, voorzieningen en andere balansposten. Van 2024 tot en met 2028 is de verwachting dat het eigen vermogen van Regio Midden-Holland zich als volgt ontwikkelt:

Eigen Vermogen Regio Midden-Holland	2024	2025	2026	2027	2028
Stand 1 januari	412	423	423	423	423
Mutatie*	11	0	0	0	0
Stand 31 december	423	423	423	423	423
<i>Bedragen x € 1.000,-</i>					

* De mutatie in het eigen vermogen 2024 betreft de toevoeging van het resultaat 2023 (€ 204.443,-) minus de geprognosticeerde onttrekkingen uit de bestemmingsreserves. Het uitgangspunt is dat een totale saldo (ad. € 192.988,-) van de volgende bestemmingsreserves in 2024 onttrokken zal worden:

1. Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt
2. Programma Ruimte en Wonen
3. Programma Verkeer en Vervoer
4. Programma Duurzaamheid
5. Aanvullende capaciteit uitvoering van de bestuurlijke programma's

Toelichting financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid:

Het uitgangspunt van de Regio Midden-Holland is dat de voorgenomen activiteiten 2025 – 2028 gedekt worden door de beschikbaar gestelde budgetten en er geen onttrekkingen uit de reserves zullen plaatsvinden. Met dit uitgangspunt verwacht de Regio Midden-Holland geen financiële gevolgen in het bestaand en nieuwe beleid.

2.6.3 Geprognosticeerde meerjaren-balans en het EMU-saldo

In de loop van 2016 is het vernieuwde BBV vastgesteld. Rode draad in deze vernieuwing is het streven om het inzicht in de financiële positie – zeker ook voor niet-specialisten – en het onderling vergelijken van gemeentelijke begrotingen beter mogelijk te maken.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerd balans voorgeschreven. Dit betekent dat in navolging van de begroting 2024 ook in de begroting 2025 een geprognosticeerde balans per 31 december 2024 is opgenomen en daarnaast een berekening van het EMU-saldo voor de jaarschijven 2025 – 2028.

Het opnemen van een geprognosticeerde balans, een meerjarig EMU-saldo en kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en daarmee wordt beoogd het algemeen bestuur in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de Regio Midden-

Holland. In onderstaande tabellen wordt de prognose van de balans voor de jaren 2024 t/m 2028 weergegeven waarna ook een prognose van het EMU-saldo 2024 t/m 2028 volgt.

Activa	Rekening 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste activa						
Materiele vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totale vaste activa	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	572	578	578	578	578	578
Liquide middelen	505	500	500	500	500	500
Overlopende activa	111	111	111	111	111	111
Totaal vlottende activa	1.189	1.189	1.189	1.189	1.189	1.189
Totaal generaal activa	1.189	1.189	1.189	1.189	1.189	1.189

Passiva	Rekening 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste passiva						
Eigen Vermogen	617	423	423	423	423	423
Totaal vaste passiva	617	423	423	423	423	423
Vlottende passiva						
Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	122	122	122	122	122	122
Toe- / afname schuldpositie	0	194	194	194	194	194
Overlopende passiva	450	450	450	450	450	450
Totaal vlottende passiva	572	766	766	766	766	766
Totaal generaal passiva	1.189	1.189	1.189	1.189	1.189	1.189

Omschrijving	Rekening 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	77	0	0	0	0	0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	0	0	0	0	0
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+	0	0	0	0	0
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	0	0	0	0	0
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	+	0	0	0	0	0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0	0	0
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	0	0	0	0	0
Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	0	0	0	0	0
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	0	0	0	0	0
Boekwinst bij verkoop effecten		0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		77	0	0	0	0

Bovenstaand is een inschatting gemaakt van het verloop van het EMU-saldo voor de komende jaren. Omdat de Regio Midden-Holland is hervormd tot een regionale netwerkorganisatie waarbij de personele en materiele inzet door de deelnemers wordt gefaciliteerd en de kosten betrekking hebben op de programma's (directe en overheadkosten), zijn de mutaties in de berekening van het EMU-saldo beperkt.

In het EMU-saldo wordt inzicht gegeven in de mutaties die op basis van de kasstroom plaats vinden. Een EMU-saldo boven de nul betreft een positief en onder de nul een negatief EMU-saldo.

2.6.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van artikel 20 lid 2 moet de programmabegroting de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke volume weergeven. Als gevolg van de invoering van het individueel keuzebudget (IKB) heeft de Regio Midden-Holland dergelijke verplichtingen niet meer.

2.6.5 Financiering

De langlopende lening is tezamen met het pand in 2015 door de Omgevingsdienst Midden-Holland overgenomen. Sindsdien heeft de Regio Midden-Holland geen financieringen op de balans staan.

2.6.6 Begrotingsgrondslagen

In hoofdstuk 2.1 zijn de uitgangspunten weergegeven, die gehanteerd zijn bij het opstellen van deze begroting.

2.6.7 Reserves

Het verloop van de reserves van de Regio Midden-Holland in de periode 2023 tot en met 2028 ziet er als volgt uit.

	Jaarrekening 2023*				Begroting 2024 (gewijzigd)			
	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves								
1 Algemene reserve	100.000			100.000	100.000			100.000
Totaal Algemene Reserves	100.000	0	0	100.000	100.000	0	0	100.000
Bestemmingsreserves								
1 BR Programmaondersteuning en lobby	88.972			88.972	88.972			88.972
2 BR Verkeer Algemeen	30.077			30.077	30.077			30.077
3 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	124.306		105.627	18.679	18.679		18.679	0
4 BR Ruimte en Wonen	36.686		18.086	18.600	18.600		18.600	0
5 BR Verkeer en Vervoer	0	18.715	4.136	14.579	14.579		14.579	0
6 BR Sociaal Domein	0			0	0			0
7 BR Duurzaamheid	0			0	0	1.131	1.131	0
8 BR Dekking vervallen inwonersbijdrage	0			0	0			0
9 BR Projecten	82.018	59.611		141.629	141.629	203.312	140.000	204.941
10 BR Convenant Alphen, Gouda, Woerden	0			0	0			0
Totaal Bestemmingsreserves	362.059	78.326	127.849	312.536	312.536	204.443	192.989	323.990
Totaal Reserves	462.059	78.326	127.849	412.536	412.536	204.443	192.989	423.990
Totaal Reserves	462.059			412.536	412.536	204.443	192.989	423.990

*Onder voorbehoud van goedkeuring van de jaarstukken 2023 door het Algemeen Bestuur

	Begroting 2025			Begroting 2026		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves						
1 Algemene reserve			100.000			100.000
Totaal Algemene Reserves	0	0	100.000	0	0	100.000
Bestemmingsreserves						
1 BR Programmaondersteuning en lobby			88.972			88.972
2 BR Verkeer Algemeen			30.077			30.077
3 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt			0			0
4 BR Ruimte en Wonen			0			0
5 BR Verkeer en Vervoer			0			0
6 BR Sociaal Domein			0			0
7 BR Duurzaamheid			0			0
8 BR Dekking vervallen inwonersbijdrage			0			0
9 BR Projecten			204.941			204.941
10 BR Convenant Alphen, Gouda, Woerden			0			0
Totaal Bestemmingsreserves	0	0	323.990	0	0	323.990
Totaal Reserves	0	0	423.990	0	0	423.990
Totaal Reserves	0	0	423.990	0	0	423.990

	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves						
1 Algemene reserve			100.000			100.000
Totaal Algemene Reserves	0	0	100.000	0	0	100.000
Bestemmingsreserves						
1 BR Programmaondersteuning en lobby			88.972			88.972
2 BR Verkeer Algemeen			30.077			30.077
3 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt			0			0
4 BR Ruimte en Wonen			0			0
5 BR Verkeer en Vervoer			0			0
6 BR Sociaal Domein			0			0
7 BR Duurzaamheid			0			0
8 BR Dekking vervallen inwonersbijdrage			0			0
9 BR Projecten			204.941			204.941
10 BR Convenant Alphen, Gouda, Woerden			0			0
Totaal Bestemmingsreserves	0	0	323.990	0	0	323.990
Totaal Reserves	0	0	423.990	0	0	423.990
Totaal Reserves	0	0	423.990	0	0	423.990

Bedragen x € 1,-

2.6.8 Investerings 2025 – 2028

Voor de jaren 2025 tot en met 2028 zijn geen investeringen gepland. De reden hiervoor is dat de gemeenschappelijke regeling de activa in 2015 aan de Omgevingsdienst Midden-Holland heeft overgedragen en het personeel sinds 1 mei 2015 gehuisvest is bij de deelnemende gemeenten. Eventuele investeringen zullen door de deelnemende gemeenten gefinancierd worden.

3 Programmaplan

3.1 Programma Regio Midden-Holland

De samenwerking in de Regio Midden-Holland wordt als netwerk vormgegeven vanuit de vijf Midden-Hollandgemeenten. Binnen de inhoudelijke programma's wordt uitvoering gegeven aan de ambities van de bestuurlijke tafels én samen met het dagelijks bestuur aan de overkoepelende ambities van de regio.

Met de formulering van de regionale ambities worden steviger accenten ingezet, die ook de basis vormen voor bijvoorbeeld lobbytrajecten richting provincie of Rijk en waarop in de verantwoording in de reguliere P&C-cyclus van de afzonderlijke gemeenten de nadruk zal liggen. De gemeenten bepalen zelf hoe zij hun bijdrage aan regionale projecten financieren. Indien gewenst kan er bijvoorbeeld voor gekozen worden om de bijdrage te doen vanuit de reservering voor regionale strategische doeleinden.

Voor deze begroting wordt per programma op hoofdlijnen aangegeven wat we willen bereiken en wat we ervoor gaan doen.

In 2025 worden de volgende programma's door Regio Midden-Holland gecoördineerd:

- Programma Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt
- Programma Verkeer en Vervoer
- Programma Ruimte en Wonen
- Programma Duurzaamheid
- Programma Cultuur

Het Sociaal Domein is met ingang van 2023 geen apart programma meer binnen de begroting. Wel wordt nog samengewerkt in relatie tot andere tafels, bijvoorbeeld als het gaat over Wonen en Zorg.

3.1.1 Programma Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken?

- Wij willen versterking van onze veelkleurige economische regio waar ruimte is voor innovatie en economische groei.
- Wij willen een passend economisch profiel voor Midden-Holland waarmee de regio een economisch aantrekkelijke en duidelijke positie inneemt ten opzichte van de aangrenzende regio's.
- Wij willen een verbetering van de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt en verbetering van de mogelijkheden van een leven lang leren.
- Wij willen ruimte voor een kwalitatief sterke bedrijventerreinenmarkt met locaties en werkgelegenheid die kwaliteit toevoegen aan Midden-Holland.
- Wij willen een gezonde en evenwichtige detailhandelsstructuur.
- Wij willen een kwalitatieve en kwantitatieve kantorenmarkt die voorziet in de toekomstige kantorenbehoefte.
- Wij willen de kwaliteiten van de economie versterken met een ontwikkelingsgerichte ruimtelijke ordening die ruimte biedt aan flexibiliteit, transformatie en vernieuwing.
- Wij gaan uit van een intensieve samenwerking tussen gemeenten en externe partners in het triple helixoverleg, waarbij de flexibiliteit van de netwerksamenwerking leidend is.
- Wij willen de kracht van Midden-Holland actief uitdragen binnen en buiten de regio.

Wat gaan we ervoor doen?

- Wij sturen op het bereiken van de doelstellingen van de strategische regionale economische visie van het triple helixoverleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland.
- Wij voeren de innovatieve projectenagenda uit waarmee we de economische speerpunten van de regio versterken en bijdragen aan de profilering van de regio.
- Wij sluiten aan bij de Human Capital Agenda om bij te dragen aan vergroting van aanbod en kwaliteit van high tech vakmanschap.
- Wij werken samen met Campus Gouda ter bevordering van de samenwerking onderwijs – arbeidsmarkt, versteviging van het onderwijs in de regio en aanjagen van innovatie.
- Wij leveren strategische inbreng in provinciaal (omgevings)beleid, in afstemming met andere bestuurlijke overleggen zoals de regionale tafels Duurzaamheid, Ruimte en Wonen, Verkeer en Vervoer Midden-Holland.
- Wij werken de kwalitatieve regionale bedrijventerreinenstrategie Midden-Holland (2023) uit.
- Wij ronden de regionale kantorenstrategie Midden-Holland af en stellen een plan van aanpak op ter uitvoering.
- Wij bevorderen de afstemming tussen de regionale strategische economische visie, Agenda Verstedelijking en Mobiliteit (AVM) en (boven)regionale ruimtelijk-economische infrastructurele ontwikkelingen.
- Wij dragen bij aan de regionale investeringsagenda in samenhang met bovenregionale investeringspakketten ter realisatie van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit en versterking van de samenwerking.
- Wij stellen regionale ruimtelijk-economische visies op of actualiseren die visies.
- Wij behartigen de belangen vanuit het triple helixoverleg Midden-Holland in regionale, interregionale en bovenregionale samenwerkingsverbanden en netwerken, zoals Bestuurlijk Overleg Economie Zuid-Holland (BOEZHD), bestuurlijk overleg gedeputeerden Economie en triple helixoverleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland, Human Capital Akkoord, Metropoolregio Rotterdam – Den Haag (MRDH).

- Wij delen kennis, voeren het debat en versterken samen met het onderwijs, bedrijfsleven en het netwerk van partijen op het gebied van Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt Midden-Holland.

Wat gaat het kosten?

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobbytraject is voor deze bestuurlijk tafel een programmabudget van € 55.000,- beschikbaar.

3.1.2 Programma Verkeer en Vervoer

In 2017 is het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan (RVVP) van Regio Midden-Holland door alle raden voor 10 jaar vastgesteld. Dit plan is in goede samenwerking met andere overheden en brede participatie van stakeholders opgesteld. Het RVVP geeft invulling aan het programma verkeer en vervoer van de regio. Afsproken was dat het uitvoeringsprogramma van het RVVP om de 3 à 4 jaar zou worden geactualiseerd. Deze actualisatie is in december 2021 afgerond met de vaststelling van het geactualiseerde [uitvoeringsprogramma Regionaal Verkeer- en Vervoerplan / Regionaal Mobiliteitsprogramma](#) (RVVP / RMP) door de colleges van B en W en het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Daarna is in het bestuurlijk overleg Verkeer en Vervoer van oktober 2023 ter bevordering van de uitvoerbaarheid besloten om logische combinaties en prioriteiten aan te brengen van projecten. Resultierend in een overzichtelijk aantal van 22 projecten.

Wat willen we bereiken?

Vertrekkend vanuit een inventarisatie van trends en ontwikkelingen is onze ambitie op het gebied van mobiliteit voor de regio Midden-Holland gericht op de transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem en kan als volgt worden samengevat: een concurrerende, leefbare en innoverende regio, met schoon en energiezuinig vervoer.

Als antwoord op de hoofdpogaven zijn in het RVVP tien speerpunten voor beleid benoemd:

- A. Doorstroming hoofdroutes voor regionaal autoverkeer optimaal benutten.
- B. Economische bereikbaarheid voor goederen garanderen langs kwaliteitsnetwerken.
- C. Doorstroming rond brugopeningen voor auto en scheepvaart.
- D. Stimuleren OV-gebruik en ketenmobiliteit van en naar grote(re) steden.
- E. OV in buitengebied borgen, faciliteren kleinschalig collectief vervoer.
- F. Afmaken van het kwaliteitsnetwerk veilige fietsroutes.
- G. Bevorderen van de veiligheid op recreatieve wandel- en fietsnetwerken.
- H. Minimaliseren conflict tussen zwaar (landbouw-)verkeer en zwakkere verkeersdeelnemers.
- I. Flexibel en duurzaam reisgedrag bevorderen door gebruik van ICT en nieuwe technologie.
- J. Bevorderen van deelgebruik van mobiliteitsvoorzieningen.

In het geactualiseerde uitvoeringsprogramma behouden we deze tien speerpunten. Wel zijn daar voor het thema duurzaamheid nog twee speerpunten aan toegevoegd, vanuit de opgaven die er liggen naar aanleiding van het Klimaatakkoord en het Schone Lucht Akkoord:

- K. Stimuleren van fietsen, lopen, OV-gebruik en deelmobiliteit door fysieke- en gedragsmaatregelen.
- L. Stimuleren schone mobiliteit door versnellen van zero emissie tank- en laadinfrastructuur.

Deze vormen samen met de genoemde speerpunten voor het RVVP de uitgangspunten voor het geactualiseerde RVVP-uitvoeringsprogramma / Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) 2022 en verder.

Wat gaan we er voor doen?

In het uitvoeringsprogramma staat beschreven wat de regio Midden-Holland de aankomende jaren concreet gaat doen om uitvoering te geven aan het realiseren van de opgaven uit het RVVP. De 12 speerpunten zijn gekoppeld aan 22 concrete projecten in het uitvoeringsprogramma. Per project is steeds aangegeven of sprake is van lobby, samenwerking of uitvoering.

Voorbeelden van projecten zijn:

- Stimuleren van duurzaam mobiliteitsgedrag, inclusief werkgeversaankpak en deelmobiliteit.
- Ontwikkeling HOV-ontsluiting Gouda en Zuidplaspolder.
- Vervolg A12 Gouda-Utrecht met realisatie directe verbinding A12/N11 in westelijke richting (Bodegravenboog).
- N210 Algeracorridor: ontsluiting Krimpenerwaard richting Rotterdamse regio verbeteren.
- Regionale gedragsbeïnvloedingsprojecten verkeersveiligheid.
- Stimuleren van elektrisch rijden, inclusief versnellen ontwikkeling van laadinfrastructuur.

Afhankelijk van capaciteit en urgentie worden projecten uit het RVVP opgestart. De projecten zijn in het kader van de regionale netwerksamenwerking voorzien van een trekker. De trekker per project is verantwoordelijk en neemt leiding om uitvoering te geven aan een project. Bij de realisatie van projecten wordt samengewerkt met stakeholders zoals andere overheden, vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Daarnaast dragen we zorg voor uitvoering van diverse regionale activiteiten:

- Bevorderen verkeersveiligheid door uitvoering te geven aan het Uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2025-2027. Dit programma dat tot uitvoering komt in 2025 wordt medio 2024 in afstemming met verkeersveiligheidspartners opgesteld. De verwachting is dat circa € 9,5 ton provinciale subsidie beschikbaar zal zijn voor projecten. Het programma zal integraal (infra, handhaving en gedrag) en risico-gestuurd zijn. Het vormt een doorvertaling en uitvoering van het landelijk strategisch plan verkeersveiligheid (SPV 2030). Het uitvoeringsprogramma is ook de basis voor subsidieaanvragen in het kader van de Subsidieregeling Mobiliteit en de landelijke Impulsregeling verkeersveiligheid waar in jaarlijkse tranches gedurende 10 jaar een half miljard euro aan subsidie in omgaat.
- Voordracht voor infrasubsidies (jaarlijks ca. €1,2 mln.) in het kader van de Subsidieregeling Mobiliteit en herprioritering subsidies infrastructurele projecten. De voordrachten zijn op basis van de regionale gebiedsagenda waarbij het doel is te komen tot een integrale gebiedsaanpak op het vlak van mobiliteit (o.a. OV, infra, fiets). Duurzaam Veilig is daar ook onderdeel van.
- Kwaliteitsnetwerk fiets: er lopen diverse projecten gericht op de realisatie van doorfietspaden en verbetering van het fietsnetwerk. Met andere overheden wordt gezamenlijk gewerkt aan het Nationaal Toekomstbeeld Fiets.
- Stimuleren van duurzaam mobiliteitsgedrag inclusief werkgeversaankpak en deelmobiliteit. Mogelijkheden worden verkend voor samenwerking met Zuid-Holland Bereikbaar gericht op hinderbeperking en mobiliteitstransitie.
- We stellen een integraal beleidskader deelmobiliteit op.

- Beter Bereikbaar Gouwe: diverse overheden werken samen aan een integrale aanpak voor de Gouwe en directe omgeving, gericht op de verbetering van de bereikbaarheid en leefbaarheid in het gebied. Gerelateerd aan Bodegravenboog en verbreding A12 Gouda-Oudenrijn.
- Voortzetting lobby voor een HOV-ontsluiting van Gouda en de Zuidplaspolder, in relatie tot de ontwikkeling van het middengebied Zuidplas, Westergouwe en Triangel.
- We adviseren de concessiehouders openbaar busvervoer Zuid-Holland Noord en de concessiehouder van de treindienst Alphen aan den Rijn - Gouda over de voornemens en de dienstregeling 2026.
- Ten aanzien van het landelijk spoornetwerk vindt via de Goudse vertegenwoordiging overleg plaats in de landsdelige spoor en OV-tafel.
- We bevorderen duurzame mobiliteit in lijn met het Regionaal Mobiliteitsprogramma.
- We participeren in de Regionale Aanpak Laadinfrastructuur Zuid-West.
- We ontwikkelen een regionale integrale laadvisie.
- We behartigen de belangen van de regio in (boven)regionale overleg en voeren lobby in het belang van de projecten uit het RVVP van Midden-Holland. Naast duurzame mobiliteit, fiets, OV en verkeersveiligheid gaat het ook over infrastructuurprojecten zoals A12, A20, Beter Bereikbaar Gouwe, Algeracorridor en Bodegravenboog.

Wat gaat het kosten?

De projecten die voortkomen uit het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan / Regionaal Mobiliteitsprogramma, infrastructuurprojecten en projecten verkeersveiligheid worden veelal deels gefinancierd uit provinciale subsidies en uit cofinanciering in de vorm van gemeentelijke bijdragen. Voor het uitvoeringsprogramma Regionaal Verkeer- en Vervoerplan / Regionaal Mobiliteitsprogramma is bij de vaststelling jaarlijks € 120.000 beschikbaar gesteld vanuit de deelnemende gemeenten voor projectleiding, ondersteuning en expertise. Dit bestedingsdoel is eind 2022 verbreed zodat de monitoring en evaluatie daar ook onder vallen.

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobbytraject is voor deze bestuurlijk tafel een programmabudget van € 55.000,- beschikbaar.

3.1.3 Programma Ruimte en Wonen

Wat willen we bereiken?

- Wij willen een vitale en duurzame regio zijn, waar ruimte is voor innovatie, een goed functionerende woningmarkt op lokaal en regionaal niveau en ruimte voor economische groei.
- Wij willen een ontwikkelingsgerichte ruimtelijke ordening met aandacht voor (OV-) bereikbaarheid, klimaat(-adaptatie), biodiversiteit, energietransitie en het water- en bodemsysteem.
- Wij willen de kwaliteiten van de woonmilieus in verschillende delen van de regio versterken waarbij er ruimte is voor flexibiliteit en bewegingsruimte binnen gedeelde kaders.
- Wij willen het aanbod op de woningmarkt aansluiten bij de behoefte van de verschillende doelgroepen in onze eigen regio en bijdragen aan de nationale woningbouwopgave.
- We gaan daarbij uit van grotere betrokkenheid van externe partners, gemeenten en gemeenteraden in de netwerksamenwerking. Dit biedt ruimte om snel op onvoorziene kansen en ontwikkelingen in te spelen.

- Wij willen de ruimtelijke ambities en kwaliteiten van Midden-Holland die zijn opgenomen in de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit (AVM) verwezenlijken en benutten en werken aan de uitvoering van de speerpunten.
- Het vraagstuk bodemdaling / slappe bodem brengen we op een nationaal niveau onder de aandacht en we ondersteunen het Platform Slappe Bodem en maken gebruik van het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Wij dragen de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit en de Ambitieagenda Midden-Holland uit en sturen op het bereiken van de gestelde ambities, binnen en buiten Midden-Holland. Daartoe benutten we inhoudelijke kennis van de gemeenten, contacten bij provincie en rijk, vergroten we regionaal draagvlak, versterken we integraliteit en benutten en versterken we daarvoor de netwerksamenwerking.
- Wij behartigen de belangen van de gemeenten in intergemeentelijke provinciale, interregionale en landelijke netwerken.
- Wij stellen een regionale investeringsagenda op.
- Wij actualiseren de Regionale Agenda Wonen Midden-Holland.
- Wij actualiseren het regionale woningbouwprogramma in lijn met de provinciale programmeringsmethodiek en volgens regionale doelstellingen.
- Wij werken de aanvullingen uit de Regionale Realisatieagenda uit en agenderen belangrijke opgaven overtuigend en aansprekend, op basis van de Regionale Agenda Wonen.
- Wij organiseren overleg tussen de samenwerkende gemeenten en de in Midden-Holland werkzame woningcorporaties.
- Wij organiseren regionale woondealafels en gaan hierover in gesprek met de provincie Zuid-Holland en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- Wij participeren in de provinciale woondealafel.
- Wij geven uitvoering aan de regionale realisatieagenda voor het inrichten van een regionale versnellingsafel met woningcorporaties, ontwikkelaars en andere bij de woningmarkt in Midden-Holland betrokken partijen.
- Wij voeren de regionale afspraken uit de regionale woonzorgvisie uit.
- Wij actualiseren de besluitvorming over de uitvoering Beschermd Wonen en Wonen Eerst.
- Wij verkennen regionale opgaven en aanpak huisvesting arbeidsmigranten.
- Wij verzorgen de coördinerende en faciliterende rol voor de opvang van asielzoekers en Oekraïners in de Regionale Regietafel. Dit ter voorbereiding van afspraken die hierover worden gemaakt aan de Provinciale Regietafel. Voor de opvang van asielzoekers sluiten we hierbij aan bij het proces en de rol van Provinciale Regietafel/ Regionale Regietafel die de spreidingswet voorschrijft.
- Wij verbinden ruimtelijke en woningbouwopgaven aan de regionale energie strategie met betrekking tot duurzaamheid en energietransitie (bijvoorbeeld gasloos bouwen, windturbines en zonnepanelen), de economische visie en mobiliteit / verkeer&vervoer.
- Wij leveren regionale strategische inbreng in het ruimtelijk beleid van provincie en rijksoverheid. En wij stemmen lokaal ruimtelijk beleid en ontwikkelingen af rondom de regionale ruimtelijke doelen zoals verwoord in de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit en overige visies met een ruimtelijke component.
- Wij delen kennis in de werkregio ruimtelijke adaptatie Midden-Holland, houden het regionale Maatregelenprogramma tegen het licht en zorgen voor uitvoering van de maatregelen waarvoor financiering is aangevraagd via Impulsregeling Ruimtelijke Adaptatie (Deltaprogramma).

- Wij bereiden ons voor op het uitvoeren van een regionale stresstest met lokale uitwerking vanaf 2025.
- We benutten het netwerk van het Platform Slappe Bodem* voor het delen van kennis en ervaringen en het ontwikkelen van kennis over bodemdaling. De regio Midden-Holland werpt zich op als proeftuin voor innovaties. Wij benutten het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen.

Wat gaat het kosten?

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject is voor deze bestuurlijk tafel een programmabudget van € 55.000,- beschikbaar.

De verwachting is dat voor de ondersteuning van de Regionale Regietafel voor de opvang van asielzoekers en Oekraïners middelen beschikbaar worden gesteld door het rijk.

Platform Slappe Bodem*

Platform Slappe Bodem is een netwerksamenwerking van de gemeenten in en buiten Midden-Holland, waterschappen en provincies. Het Platform Slappe Bodem heeft een eigen overlegstructuur, bestuur en eigen financiering op basis van de Strategische Agenda. Regio Midden-Holland faciliteert het Platform Slappe Bodem

3.1.4 Programma Duurzaamheid

Regionaal wordt er intensief samengewerkt aan een Regionale Energiestrategie (RES). De ambitie is uitdagend, het tempo ligt hoog en de besluiten hebben een grote impact op de samenleving. Op bestuurlijk niveau wordt er met alle overheden en maatschappelijke partners regelmatig overlegd. Toch omvat duurzaamheid veel meer dan de thema's die opgepakt worden binnen de RES. Om ook aandacht te behouden voor deze thema's is afgesproken dat tijdens het Bestuurlijk Overleg Duurzaamheid juist niet de RES op de agenda staat, maar andere onderwerpen. In het meerjarenprogramma 2023-2026 staat de volgende speerpunten beschreven: Biodiversiteit, circulaire economie, netwerk (overheid, bedrijven, bewoners). Het Bestuurlijk Overleg Duurzaamheid focust op deze speerpunten. Wanneer de ambtelijke capaciteit het toelaat kunnen ook andere doelstellingen nagestreefd en activiteiten opgepakt worden. Deze doelstellingen en activiteiten zijn hieronder beschreven als 'potentieel'.

Wat willen we bereiken?

Overkoepelende doelstellingen:

- Wij willen integraal samenwerken met relevante stakeholders en andere vakgebieden aan gezamenlijke ambities om te verduurzamen.
- Wij willen duurzaamheid in de regio aanjagen.

Opgavegerichte doelstellingen:

- Wij willen kennis bundelen en uitwisseling tussen overheid, bedrijven en inwoners.
- Wij willen biodiversiteit herstel in de regio stimuleren.
- Wij willen circulariteit in de regio stimuleren.

Potentiële opgavegerichte doelstellingen:

- Wij willen kennis en best-practices uitwisselen over duurzame ontwikkelingen waar elke gemeente mee te maken heeft zoals de warmtetransitie, klimaatadaptatie en het Schone luchtakkoord.

- Wij willen bedrijven ondersteunen in hun wettelijke en bovenwettelijke verduurzamingsopgave, met name op het gebied van energiebesparing.
- Wij willen inzicht hebben in de mogelijkheden om verduurzaming te financieren.

Wat gaan we ervoor doen?

- Wij gaan werkbezoeken organiseren om zo kennis te bundelen en uit te wisselen tussen overheid, bedrijven en inwoners.
- Wij gaan kennis en ervaringen delen over biodiversiteit en een netwerk opbouwen.
- Wij gaan aan de hand van een kanskaart en monitoring de vergroening van de openbare ruimte stimuleren en verbindingen maken tussen groen in de regio (aanvullend aan bestaande activiteiten zoals de Groenalliantie Midden-Holland en het Programma Veenweiden Gouwe Wiericke).
- Wij gaan kennis en ervaringen delen over circulariteit.
- Wij willen, samen met de bestuurlijke tafel economie, circulariteit stimuleren voor inwoners, bedrijven en gemeenten aanvullend op de activiteiten van Groene Hart Werkt!.
- Wij gaan de bestaande netwerken rondom circulariteit, gevormd door onder andere ODMH, de Platforms Duurzaam Ondernemen, de provincie en Groene Hart Werkt! ondersteunen en stimuleren.

Potentiële activiteiten:

- Wij blijven actief op de hoogte van relevante ontwikkelingen van duurzaamheidsonderwerpen die niet onder de speerpunten vallen zoals in de warmtetransitie en klimaatadaptatie en mobiliteit.
- Wij sluiten aan bij of adviseren op de mogelijkheden voor verduurzaming van projecten en ontwikkelingen bij de andere bestuurlijke tafels in Midden-Holland waar mogelijk, om de verduurzaming van de regio in alle bestuurlijke domeinen te borgen.
- Wij onderzoeken mogelijkheden voor financiering van verduurzaming bij de regio, gemeenten, bedrijven en inwoners.

Wat gaat het kosten?

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject stellen de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas voor deze bestuurlijke tafel een programmabudget van € 55.000,- beschikbaar. Alphen aan de Rijn zal per activiteit bepalen of ze deelneemt en dus ook financieel bijdraagt.

3.1.5 Cultuur

Het beleidsterrein Cultuur heeft in iedere gemeente een andere invulling. Het regionaal Bestuurlijk platform Cultuur is gericht op een samenhangende regionale aanpak en beleidsmatige afstemming, door gemeenten met elkaar van gedachten te laten wisselen over kunst en cultuur onderwerpen en het lopende subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit.

Wat willen we bereiken?

- Wij willen cultuureducatie bevorderen en op de agenda houden binnen het primair onderwijs, de culturele instellingen en de gemeenten.
- Via het landelijke meerjarige subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit werken wij met elkaar aan het stimuleren, verbreden en verankeren van cultuuronderwijs op basisscholen. Met als doel om kinderen te laten profiteren van kwalitatief goed cultuuronderwijs waarin ze plezier

hebben, talenten ontdekken en belangrijke vaardigheden opdoen. De speerpunten zijn bepaald in het gezamenlijke regionale projectplan behorend bij de subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028.

- Wij richten ons op de verbinding tussen de vijf gemeenten onder andere. via een culturele belevingsroute Midden-Holland en de gezamenlijk uit te werken focuspunten Jongeren & Cultuur en Immaterieel Erfgoed.
- Wij willen zorgen voor meer samenhang en afstemming tussen de beleidsgebieden Cultuur en Erfgoed.

Wat gaan we ervoor doen?

- Betreffende het programma Cultuureducatie met Kwaliteit:
  - Wij zorgen dat de scholen en culturele instellingen van de deelnemende gemeenten kunnen meedoen aan het subsidieprogramma in de periode 2025-2028. Wij doen dit aan de hand van de uitvoering van het gezamenlijke projectplan.
  - Wij zien toe op het maximaal inzetten van het beschikbare subsidiebedrag.
  - Wij zien toe op voldoende aandacht voor de lokale culturele identiteit in de regionale planvorming.
  - Wij zorgen voor het coördineren van de afhandeling van de gemeentelijke verplichtingen ten aanzien van deelname aan de subsidieregeling en ondersteunen in de verantwoording naar Rijkscultuurfonds het Fonds voor Cultuurparticipatie.
  - Wij stimuleren de verbinding tussen de gemeenten, scholen en culturele instellingen en het samenwerken met de penvoerder, de lokale coördinatoren en Cultuureducatie Met Kwaliteit-coaches.
- Wij vertalen landelijke en provinciale ontwikkelingen op het gebied van cultuur naar regionale behoeften en mogelijkheden.
- Wij onderhouden en coördineren bestuurlijke en ambtelijke contacten binnen de gemeenten in Midden-Holland en behartigen hun belangen in het voornoemde werk.
- Wij zorgen voor informatievoorziening voor deelname aan eventuele nieuwe relevante subsidieregelingen wanneer deze zich aandienen en stimuleren de regionale samenwerking hierin.
- Wij zorgen dat de gezamenlijk gerealiseerde culturele belevingsroute in de vijf gemeenten onder de aandacht blijft.
- Wij faciliteren de begeleiding van het proces van het focuspunt Jongeren & Cultuur.
- Wij faciliteren de begeleiding van de uitwerking van het speerpunt Immaterieel Erfgoed.
- Wij stimuleren ambtelijke en bestuurlijke samenwerking op het gebied van Cultuur en Erfgoed middels gezamenlijke bijeenkomsten; het uitwisselen van kennis en ervaring en het verkennen van een eventuele aanpak op regionale onderwerpen.

Wat gaat het kosten?

De activiteiten betreffende de subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028 worden mogelijk gemaakt separaat van de begroting van de regio.

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject is voor deze bestuurlijke tafel een programmabudget van € 10.000,- beschikbaar.

3.2 Wat gaat het voor Regio Midden-Holland in totaal kosten?

Het begrotingstotaal van Regio Midden-Holland inclusief de projecten bedraagt in 2025 € 2.193.186,- . Het begrotingstotaal bestaat naast de in bovengenoemde programmabudgetten uit diverse directe kosten, te denken valt onder ander aan budgetten op het gebied van:

- Personeelskosten op het gebied van bereikbaarheid, duurzame groei en economisch vitaal
- Inhuur extra uren secretaris;
- Dienstverlening op het gebied van o.a. ICT, financiën, HRM en archief;
- Algemene kosten (zoals communicatie, representatie, bijeenkomsten, conferenties);
- Strategische overkoepelende lobby activiteiten;
- Kosten extra formatie uitvoering plannen programma's
- Inhuur accountants;

De inwonerbijdrage voor het gefaciliteerde programma voor de regio komt in totaal uit op een bedrag van € 1.367.186,- hetgeen neerkomt op een bedrag van € 5,49 per inwoner. Ten opzichte van de programmabegroting 2024 is de bijdrage toegenomen, de reden hiervoor is de capaciteitsuitbreiding, de toename van de inwonersaantallen en dat de bijdrage per inwoner met 4,18% geïndexeerd is.

De begroting 2025 is mede met bovengenoemde bijdragen sluitend.

4 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat het volgende zevental paragrafen wordt opgenomen in de programmabegroting.

4.1 Lokale heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is voor het Regio Midden-Holland niet van toepassing. De inwonerbijdragen die de deelnemende gemeenten betalen, kan als algemeen dekkingsmiddel beschouwd worden.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient te omvatten:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover Regio Midden-Holland beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen en het voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door Regio Midden-Holland;
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

Weerstandsvermogen:

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin Regio Midden-Holland in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling voor Regio Midden-Holland is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende gemeente komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting van Regio Midden-Holland kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de vijf deelnemende gemeenten zullen worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor Regio Midden-Holland niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Daartegen staan de volgende argumenten:

- Regio Midden-Holland is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Het is onwerkbaar voor Regio Midden-Holland (en voor de gemeenten) als Regio Midden-Holland zich voor iedere tegenvaller tot de gemeenten moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Het is kortom uit financieel, bestuurlijk en organisatorisch oogpunt van belang en gewenst dat Regio Midden-Holland de beschikking heeft over een weerstandsvermogen van voldoende omvang. In dit licht is al eerder in het Algemeen Bestuur de afspraak gemaakt dat Regio Midden-Holland dient te beschikken over een algemene reserve met een omvang van € 100.000,-.

De werkelijk beschikbare weerstandscapaciteit:

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

- Algemene reserve
- Verhoging inwonerbijdrage
- Verzilveren eventuele stille reserves

In de navolgende tabel is een overzicht van de reserves opgenomen die tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Bij de bepaling van de omvang van de aanwezige weerstandscapaciteit worden de onbenutte capaciteit en stille reserves in eerste instantie niet meegerekend.

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de geprognosticeerde stand per 1 januari 2025 is als volgt:

Vrij aanwendbare reserves behorend tot weerstandscapaciteit	Bedrag in
	€
Algemene reserve	100.000
Totaal weerstandscapaciteit	100.000

De gekwantificeerde risico's dienen op de weerstandscapaciteit in mindering te worden gebracht. Hoewel de risico's in de risicoparagraaf niet zijn gekwantificeerd, lijkt dat deel van de weerstandscapaciteit dat gevormd wordt door de algemene reserves, voornamelijk niet toereikend te zijn. Bij het optreden van negatieve gevolgen van risico's zullen aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

De risico's:

De risico's en onzekerheden waarmee Regio Midden-Holland wordt geconfronteerd, kunnen van invloed zijn op de financiële positie. Zowel positief als negatief. Op dit moment worden de volgende risico's onderkend:

Financiële dekking kosten Regio Midden-Holland

De dekking van door het algemeen bestuur vastgestelde uitgangspunten is enerzijds gebaseerd op een gemiddelde inwonersbijdrage van € 5,49 per inwoner. Anderzijds op overige bijdragen die voortkomen uit het door de Regio Midden-Holland beschikbaar stellen van een secretaris "project Slappe Bodem" en de verwachte kortlopende rentebaten (financieringsfunctie). De toekomst zal bepalen of de hiervoor genoemde inwonersbijdrage en overige bijdragen voldoende is om de gewenste activiteiten door Regio Midden-Holland te kunnen laten uitvoeren. Bij een tekort aan middelen bestaat het risico dat de inwonersbijdrage in de toekomst verhoogd dient te worden.

Projecten

Bij projecten van bijvoorbeeld provincie en ministerie is vaak sprake van cofinanciering. Bij de start van projecten, waar bestuurlijk al toe is besloten, blijkt de financiering nog niet altijd volledig gegarandeerd. Daarnaast is het niet altijd zeker dat de aangekondigde of toegezegde betalingen werkelijk worden voldaan. Bijvoorbeeld omdat in latere fasen allerlei voorwaarden en eisen worden

gesteld. Daardoor bestaat het risico dat dergelijke projecten uiteindelijk met een negatief saldo moeten worden afgesloten.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan:

Dit beleid is in het kader van het BBV opnieuw geformuleerd. Belangrijke delen van dit beleid zijn beschreven in de nota reserves en voorzieningen waarvan is bepaald dat deze eens per 4 jaar moet worden geactualiseerd. In oktober 2023 is een geactualiseerde nota in het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Kengetallen

Op grond van een ministeriële regeling moeten de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
netto schuldquote	-57,4%	-56,5%	-27,0%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-57,4%	-56,5%	-27,0%
solvabiliteitsrisico	51,9%	38,5%	37,7%
structurele exploitatieruimte	5,3%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
netto schuldquote	-27,0%	-28,1%	-28,1%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-27,0%	-28,1%	-28,1%
solvabiliteitsrisico	36,3%	35,7%	35,7%
structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie van in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote is voor de begroting berekend op basis van de in de Staatscourant, nummer 20619 (jaargang 2015), voorgeschreven richtlijn. In deze richtlijn staat beschreven dat voor de raming van de begrote cijfers gebruikt gemaakt dient te worden van het gemiddelde van de drie laatst beschikbare jaarrekeningen. Omdat Regio Midden-Holland vanaf de jaarrekening 2015 geen vaste schulden op de balans heeft staan, is het kengetal "netto schuldquote" negatief.

Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De Regio Midden-Holland verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. De begrote solvabiliteitsratio 2024 – 2028 schommelt tussen 35,7% en op 38,5%. Regio Midden-Holland is in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten en lasten van de Regio Midden-Holland gelijk zijn, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de Regio Midden-Holland.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningsbeleid terzake.

Sinds de in 2015 overgedragen kapitaalgoederen aan de Omgevingsdienst Midden-Holland heeft Regio Midden-Holland geen kapitaalgoederen in bezit en is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor Regio Midden-Holland niet van toepassing.

4.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2016 is een herzien Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.

In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Financieringspositie

De financieringspositie wordt als volgt weergegeven (bedragen x € 1.000):

	Begroting 2024	Begroting 2025
Boekwaarde vaste activa	0	0
Overige verbonden partijen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>

Deze boekwaarde wordt gefinancierd met:

Langlopende schulden	0	0
Eigen vermogen	301	423
Voorzieningen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal financiering	<u>301</u>	<u>423</u>
Financieringsoverschot	<u>301</u>	<u>423</u>
Toename financieringsoverschot	<u>122</u>	

Voor 2024 was nog een financieringsoverschot geraamd van € 301.000. Voor 2025 neemt het financieringsoverschot toe naar € 423.000,-.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2 % van het totaal van (bruto) begroting ad € 2.193.186,- oftewel € 179.841,-

De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld vindt per kwartaal plaats.

Renterisicobeheer

Aangezien Regio Midden-Holland geen langlopende financiering heeft, is er geen renterisico en is de toetsing overbodig.

Geldstromenbeheer

De kosten van het geldstromenbeheer is beperkt doordat gebruik wordt gemaakt van het "pakket geïntegreerde dienstverlening" van de BNG Bank. Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. Medio december 2013 heeft de overheid het schatkistbankieren voor o.a. de gemeenschappelijke regelingen verplicht gesteld en is er een bankrekening door het Ministerie van Financiën beschikbaar gesteld. Op basis van de begroting heeft Regio Midden-Holland een drempel van € 1.000.000,- en is wettelijk verplicht om het banksaldo dat dit bedrag overstijgt dagelijks naar de schatkistbankierenrekening af te romen. Vanwege het feit dat de BNG Bank voor het saldo boven de € 500.000,- rentekosten in rekening brengt, heeft Regio Midden-Holland ervoor gekozen dagelijks het saldo dat de € 500.000,- overstijgt naar de schatkistbankierenrekening af te romen. Zolang het saldo op de schatkistbankierenrekening toereikend is kan het saldo van de BNG bankrekening aangevuld worden om geplande transacties uit te voeren.

Financiering

Regio Midden-Holland heeft geen financiering.

4.5 Bedrijfsvoering

Regio Midden-Holland heeft zijn bedrijfsvoering met betrekking tot de financiën en het beheer digitale omgeving ondergebracht bij de Omgevingsdienst Midden-Holland. De afdeling financiën zal het beheer van de financiële administratie en de P&C cyclus in 2025 voor de Regio Midden-Holland uitvoeren. Het restant van de bedrijfsvoering zoals huisvesting en facilitaire zaken is ondergebracht bij de deelnemende gemeenten die verbonden zijn aan de gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland.

De paragraaf bedrijfsvoering dient inzicht te geven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Hierbij gaat het om de volgende onderwerpen:

Financieel beheer en Administratieve organisatie:

Bij de vaststelling van de Financiële Verordening artikel 212 Gemeentewet en Controle verordening artikel 213 Gemeentewet is bepaald wanneer afzonderlijke nota's moeten worden geactualiseerd:

reserves en voorzieningen	iedere 4 jaar;
tarieven	op verzoek van Algemeen Bestuur;
weerstandsvormogen en risicomangement	iedere 4 jaar;
onderhoud kapitaalgoederen en gebouwen	iedere 4 jaar;
bedrijfsvoering	iedere 4 jaar.

Huisvesting en overige facilitaire onderwerpen:

De huisvesting van Regio Midden-Holland wordt gefaciliteerd door de deelnemende gemeenten die verbonden zijn aan de gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland. De dienstverlening op het gebied van financiën en beheer digitale omgeving is ondergebracht bij de Omgevingsdienst Midden-Holland.

4.6 Openbaarheid

Op 1 mei 2023 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet verplicht bestuursorganen om op termijn verschillende categorieën documenten uit eigen beweging openbaar te maken (actieve openbaarmakingsplicht). In de jaarlijkse verantwoording moet verslag worden gedaan van de uitvoering van de Woo.

Regio Midden-Holland is aangesloten op Overheid.nl. Er is gestart met het openbaar maken van een aantal van de informatiecategorieën die (in de toekomst) openbaar gemaakt moeten worden, te weten de bereikbaarheidsgegevens, informatie over de organisatie en werkwijze. Regio Midden-Holland bereidt zich op dit moment voor op de openbaarmaking van andere informatie categorieën zoals de agenda en vergaderstukken van het algemeen bestuur welke momenteel op het openbare deel van onze website worden gepubliceerd.

4.7 Rechtmatigheid

Met ingang van verslagjaar 2023 legt het dagelijks bestuur zelfstandig verantwoording af in de jaarrekening over de naleving van de financiële rechtmatigheid.

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

In navolging van het controleprotocol worden verbijzonderde interne controles (VIC) uitgevoerd, waarbij we in nauwe samenspraak met de accountant de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles bepalen. Met onze interne controles hanteren we de goedkeurings- en rapporteringstoleranties, zoals vastgelegd in het Controleprotocol. Voor 2025 gelden de volgende percentages.

Rapporteringstolerantie	Verantwoordingsgrens
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	3%
Onduidelijkheden in de controle (% lasten)	3%

Op basis van de programmabegroting zal de verantwoordingsgrens € 65.796,- bedragen. De werkelijke verantwoordingsgrens wordt bepaald door de werkelijk gerealiseerde lasten in 2025.

4.8 Verbonden partijen

Regio Midden-Holland heeft geen verbonden partijen (een privaats- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft).

4.9 Grondbeleid

De verplichte paragraaf Grondbeleid is niet van toepassing voor Regio Midden-Holland.

5 Vaststelling Begroting van Baten en Lasten 2025 – 2028

Het Algemeen Bestuur van Regio Midden-Holland,
gezien het voorstel van het Dagelijks bestuur van 3 april 2024,
gezien de toezending van de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, twaalf
weken voor vaststelling in het Algemeen Bestuur,

BESLUIT:

De programmabegroting van baten en lasten voor de jaren 2025 – 2028 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 3 juli 2024.

De secretaris,

De voorzitter,

mr. drs. H.E. Postema

mr. drs. P. Verhoeve

Bijlagen

Bijlage 1: Inwonersbijdrage

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2023 CBS	Bijdrage 2025	Bijdrage 2025 5,5 FTE extra	Totaal Regio Midden-Holland
<i>bijdrage per inwoner</i>		€ 2,03	€ 3,46	€ 5,49
Bodegraven-Reeuwijk	36.308	€ 73.760	€ 125.672	€ 199.432
Gouda	75.316	€ 153.005	€ 260.689	€ 413.694
Krimpenerwaard	57.700	€ 117.218	€ 199.715	€ 316.933
Waddinxveen	32.601	€ 66.229	€ 112.841	€ 179.070
Zuidplas	46.981	€ 95.442	€ 162.614	€ 258.056
Totalen	248.906	€ 505.655	€ 861.531	€ 1.367.186

Bijlage 2: Overzicht taakvelden

Taakveld	Omschrijving	Programma	Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	Regio Midden-Holland	€ 1.842.445,47	€ -1.842.445,47	€ 1.842.445,47	€ -1.842.445,47	€ 1.842.445,47	€ -1.842.445,47	€ 1.842.445,47	€ -1.842.445,47
0.4	Overhead	Overhead	€ 325.740,43	€ -325.740,43	€ 325.740,43	€ -325.740,43	€ 325.740,43	€ -325.740,43	€ 325.740,43	€ -325.740,43
0.5	Treasury	Treasury	€ 25.000,00	€ -25.000,00	€ 25.000,00	€ -25.000,00	€ 25.000,00	€ -25.000,00	€ 25.000,00	€ -25.000,00
Totaal taakvelden			€ 2.193.185,90	€ -2.193.185,90	€ 2.193.185,90	€ -2.193.185,90	€ 2.193.185,90	€ -2.193.185,90	€ 2.193.185,90	€ -2.193.185,90